

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ ԵՎ ԹԵՄԵՐՈՒՄ

ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՆՈՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱՇՐՋԱՆԻ ԲԱՅՈՒՄԸ

Սեպտեմբերի 14-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում, Կաթողիկոսական Տեղապահ Ամենապատիվ Ս. Ներսես արքեպս. Պողոսյանի նախագահությամբ, տեղի ունեցավ Պողոսյան Հոգևոր ճեմարանի 1999-2000 թթ. ուսումնական տարեշրջանի բացման հանդիսավոր արարողությունը:

Ի տարբերություն անցյալ տարիների, այս տարի, ճեմարանի լեսուչ Ս. Հայկազուն ճ. վրդ. Նաջարյանի նախաձեռնությամբ, բացման հանդիսարդյունքում սկսվեց Ս. Գևորգ Դ և Ս. Գևորգ Զ Կաթողիկոսների գերեզմանների վրա հոգեհանգստյան կարգի կատարմամբ: Հոգեհանգստյան պաշտոնից հետո Կաթողիկոսական Տեղապահ Ամենապատիվ Ս. Ներսես արքեպս. Պողոսյանը խոսքն ուղղեց ներկաներին.

«Սիրելի հավատացյալ քույրեր և եղբայրներ,

Այսօր մի նոր ավանդություն ենք սկսում, և դա այն է, որ Պողոսյան Հոգևոր ճեմարանի շենքը կառուցողի՝ երախտավոր մեծ Հայրապետի՝ Ս. Գևորգ Դ Կաթողիկոսի շիրիմի վրա Հոգևոր ճեմարանի 1999-2000 թթ. ուսումնական տարեշրջանի բացման առիթով հոգեհանգստյան պաշտոն ենք կատարում: Այս առիթով չենք մոռանում նաև Հոգևոր ճեմարանի դռները 1945 թ. վերստին բացող, մեծ ջանքեր ի գործ դնող և խորհրդային իշխանությունից այդ իրավունքը առնող Ս. Գևորգ Զ Կաթողիկոսի հիշատակը:

Այսպիսով մի նոր ավանդություն է սկսվում՝ ամեն տարի այսպիսի հոգեհանգստյան պաշտոնով պետք է սկսվի Պողոսյան Հոգևոր ճեմարանի առօրյա կրթական կյանքը: Այս առիթով մաղթում են ձեզ, սիրելի սաներ, աշխատանքի եռանդ և ուսումնատենչ ոգի, որպեսզի ձեր ուսման տարիները հունավետ չզնան, այլ լինեն արդյունավետ, և դուք էլ, ի շարս այս Հայրապետների, գաք և ծառայեք Հայաստանյայց Եկեղեցուն: Թող օրհնյալ լինի հիշատակը այս եռամեծ Հայրապետների:

Հիշատակն արդարոց օրհնությամբ եղիցի. ամեն»:

Հոգեհանգստից հետո ներկաները շարժվեցին ճեմարանի հանդիսությունների սրահ: Հանդիսությունը՝ նախագահում էր Կաթողիկոսական Տեղապահ

Ամենապատիվ Տ. Ներսես արքեպս. Պողապալյանը: Միջոցառմանը ներկա էին Տ. Մեսրոպ արքեպս. Գրիգորյանը, Տ. Արսեն արքեպս. Բերբերյանը, Տ. Գրիգորիս արքեպս. Բունիաթյանը, Տ. Տաթև արքեպս. Աարզայանը, Տ. Հակոբ եպս. Գըլնճյանը, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Հոգեշնորհի և Արժանապատիվ Հայրեր, բազմաթիվ հյուրեր:

Հանդիսությունն սկսվեց Տերունական աղոթքով, ապա ճեմարանի երգչախումբը փայլուն կատարեց «ճեմարանի քայլերգը»: Սոմակիրների ու բուրվառակրի ուղեկցությամբ ճեմարանի փոխտեսուչ Տ. Բարկեն արեղա Մալբիյանը ներս բերեց Ավետարանն ու ընթերցեց «Սերմնացանի առակը»: Ապա ճեմարանականները կատարեցին «Որք զարդարեցին» հիասքանչ շարականը, որից հետո տեսուչ Հայր Սուրբը հանդես եկավ բացման խոսքով.

«Առաջին զանգը շուտով հնչելու է, և ճեմարանը սկսելու է պատմական մի նոր տարեշրջան, որը վերջինն է այս տարվա և առաջինը՝ եկող հազարամյակի... Մենք անցյալ տարվա ընթացքում ունեցանք մեծ կորուստներ: Ես ի նկատի ունեմ ճեմարանն այս պարագային: Մեր դասախոսական կազմից այսօր բացակայում է Գարեգին Կաթողիկոսը, բացակայում է պարոն Վաչագան Հովհաննիսյանը, ինչպես նաև մեր սաներից ողբերգական դիպվածի զոհը դարձած Ալբերտ Խաչատրյանը, որը Ձ լսարանում պիտի լիներ այս-տարի:

Այնուհետև Հայր Սուրբը խնդրեց բոլորին մեկ թուպե լռությամբ հարգել նրանց հիշատակը, որից հետո Կաթողիկոսական Տեղապահ Տ. Ներսես արքեպս. Պողապալյանը կարդաց «Հոգուոցն հանգուցելոց» աղոթքը: ճեմարանի տեսուչը, շարունակելով խոսքը, կոչ արեց ուսանողներին հնարավորինս արդյունավետ օգտագործել ժամանակը և փորձել իրագործել նաև այն, ինչ որ չհասցրեցին իրականացնել կյանքից հեռացածները: Հայր Սուրբը հորդորեց ուսանողներին ավելի քանասիրությամբ աշխատել և հույս հայտնեց, որ դասախոսական և տեսչական կազմի օգնությամբ հնարավոր կլինի առավելագույնն անել, որ ուսանողներն ավելի կարգապահ ու ուսումնատենչ դառնան:

Ապա Բ լսարանի սան Ձոհրապ Կարապետյանը դաշնամուրի վրա հնչեցրեց Շոպենի «Ետյուղ թիվ 12-ը», որին հաջորդեց երգչախմբի կողմից Ալ. Հարությունյանի «Հայրենիքիս հետ» երգի կատարումը:

Հավարտ հանդիսության զեղարվեստական մասի, Կաթողիկոսական Տեղապահ Ամենապատիվ Տ. Ներսես արքեպս. Պողապալյանը հանդես եկավ օրհնության խոսքով.

«Միրելի Սրբազան եղբայրներ, Հոգեշնորհի և Արժանապատիվ Հայրեր, սիրելի սարկավազներ, ուսանողներ, դասախոսական կազմ և հյուրեր:

«Հուլյսի հայրենիք, լույսի հայրենիք, հզոր հայրենիք» Թումանյանի այս խոսքերը, քիչ առաջ որ երգեցիք, կրկին անգամ ալեկոծեցին իմ հոգին: Բոլորս առաջ ենք նայում հուլյսի ակնկալիչքով, հուլյսի բաղձանքով և հզորանալու տնսիլքով: Այս բոլորը սկսվում են հենց մեր կրթությունից կամ դաստիարակությունից, դպրոցական և բարձրագույն կրթությունից, և այս բոլորն են, որ կազմում են այս ձգտումները, միավորում և կերտում ճշմարիտ հայրենասեր

մարդուն:

Սիրելի մայրեր և նոր սաներ, կրկին անգամ եկել էք այս հաստատության ծոցը՝ մի տարի ևս անցկացնելու, մի տարի ևս դաստիարակվելու և կրթվելու, մի տարի ևս ուսումնասիրություններ կատարելու համար: Ուրախ ենք, որ դուք այստեղ էք, որովհետև դուք այստեղ լինելով եկեղեցու կենդանությունն էք խորհրդանշում: Առանց ուսանողության, առանց հոգևոր դպրոցի, առանց գևերի, հոգևորական ճանապարհի մեր միաբանությունը կարող է վաղը ծերանալ և վերջ գտնել: Դուք աղբյուրն էք կազմում հոգևոր կյանքի, և մենք՝ հոգևորականներս, ձեզ առաջնորդ և նպատակակետ ենք դառնում մեր օրինակով ապրելու, թերևս մեզմից առաջ գնալու կյանքում կրթությամբ ու դաստիարակությամբ, և մենք սպասում ենք, որ ձեր ուսմամբ, ձեր գիտության հանդեպ ցուցաբերած սիրով մեզ անցնեք և մեզանից էլ ավելի առաջ գնաք: Գիտեք, որ կյանքը, հատկապես վեոցին քսան-երեսուն տարիների ընթացքում, շատ առաջ գնաց: Գիտությունը ոչ թե քայլելով առաջացավ, այլ մեծ ուսումներով: Ժողովուրդը այսօրվանից քսանմեկերորդ դարի ամբողջապես պատրաստված հոգևորական է ուզում տեսնել մեր մեջ: Այդ ուղղությամբ մենք ամեն զոհողություն հանձն առած ենք և կատարում ենք, դուք միայն աշխատեցեք, միայն կարգապահ եղեք, սիրեցեք Գոգևոր ճանապարհը, միայն սիրեցեք Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը և նվիրվեցեք ամբողջությամբ, ոչ կիսով չափ: Սերը պետք է ամբողջությամբ լինի, սերը եթե նվազ է, սեր չի լինի, ամբողջությամբ դուք պիտի մոռանաք դոսի աշխարհը և ձեզ նվիրեք նոր ասպարեզին, նոր աշխարհին, որ Գևորգյան Գոգևոր ճանապարհի կյանքն է, մթնոլորտն է և մեր առօրյան՝ առավոտյան աղոթքից սկսելով մինչև երեկոյան խաղաղական ձեր աղոթքը անկողինների մոտ, քնելուց առաջ: Այսպիսի իդեալական ձևով պետք է պատկերվի ձեր մտքին, իմացականությանը և ձեր հոգիին մեջ տիպար ուսանողի կերպարը:

Սիրելի դասախոսական կազմ, մենք ձեզ հանձնում ենք, ահավասիկ, մի աշխույժ, երիտասարդ, կորովի, հավատքով, նվիրումով և ուսումնական տենչով լեցուն մի խումբ սաներ, ձեր ձեռքերի մեջ պիտի կողմնորոշվեն, դուք էք քանդակագործը, ձև ու կերպար տվողը այս խմորին, որպեսզի այս բոլորը լավ կերպարանք ստանա, լավ հոգի դրվի մեջը և այդ հոգին կենդանի, աշխույժ, ապրող լինի՝ նվիրումով լեցուն, և այդպիսով միայն հնարավոր կլինի ապագայի մեր շարքերի մեջ տեսնել պատկառելի, պատվական, ժողովրդի կողմից սիրելի հոգևորականը: Այդ հոգևորականը՝ քսանմեկերորդ դարու հոգևորականը, ձեր միջից պիտի ծլի, ծաղկի և բարձրանա:

Պատրաստ էք զոհողության, այս գիտակցությունը ձեր մեջ ապրում է, և եթե ապրում է, երանի է ձեզ և մեզ, որ մենք ձեզ շունչ ենք տալիս, մեր առօրյա հացից կիսում ենք ձեզ հետ, ձեզ համար փորձում ենք բարեբարներ գտնել, որպեսզի եկեղեցին կենդանանա, աշխուժանա, և դուք կարողանաք բոլորանվեր սրտով ծառայելու պատրաստվել՝ ամեն տեսակի համարություն ունենալով: Պատրաստ էք՝ կրկին անգամ հարց եմ տալիս: Եթե պատրաստ չէք, կարող էք վաղը ձեր պայուսակները առնել և հեռանալ: Բայց նրանք, որոնք

պատրաստ են, Գեղեճնի զինվորների նման աման ու բաժակ չեն փնտրում՝ աղբյուրից ջուր խմելու համար, այլ կռանում են, խոնարհվում, որպեսզի այդ ջուրը խմեն կենդանու նման, հափշտակությամբ, և միայն այս ատեն է, որ դուք իսկապես սաները կլինեք այս վսեմ հաստատության:

Քիչ առաջ աղոթեցիք Գևորգ Ղ Կաթողիկոսի շիրիմի վրա, մեր աղոթքը գնաց նաև Գևորգ Ձ Կաթողիկոսին, քայց Գևորգ Ղ Կաթողիկոսը ի՞նչ վեհ տեսիլքի մարդ եղած էր, խեղճ ու կրակ վանական դարանոցը Գոգևոր ճեմարանի փոխեց և Գոգևոր ճեմարանը իր ժամանակին համալսարանական բարձրություն ունեցող հաստատություն եղավ և մեծավ մասամբ այնտեղ կրթվեցին ու թրծվեցին մեր ժողովրդի ղեկավարները և լույս սփռեցին, հույս տվեցին և հզոր հայրենիքի ճանապարհը հարթողները եղան:

Ես բարի գալուստ եմ մաղթում ձեզ գոհունակ սրտով: Աստված ձեզ օրհնի, ձեզ առաջնորդի, ձեր դասախոսների կյանքը երկար անի: Աստված թող օրհնի, իր շնորհներով օժտի, որպեսզի իրենց հանձն առած ծանր պարտականությունը բեռ չլինի իրենց վրա, այլ հոգևոր հաճույք, և այդ հոգևոր հաճույքը ձեր աշխատասիրությամբ նրանք կզգան: Աստված թող օրհնի ձեզ:

Հանդիսությունն ավարտվեց Տերունական աղոթքով ու Արքայան Գոր «Պահպանիչ»-ով:

*ՀՐԱՆՏ ՌԻՐՍՐԱԿԻՐ ԿՈՍՏԱՆՅԱՆ
Գևորգյան Գոգևոր ճեմարանի Ձ լսարանի սան*